

KALOCSAI NÉPELAP

Kalocsa és a környék lapja

(XCV.) XXVIII. évfolyam 16. szám

Megjelenik hetente

Ára: 200 Ft

2016. április 22.

Leállt a kórházbővítés Bármelyik percben jöhet a jó hír, addig is...

Bizonyára Önnek is feltűnt, hogy a kalocsai Szent Kereszt tagkórház új szárnyának építése a kezdeti lendületből nemhogy visszavett, jó ideje munkásokat sem látni a félkész álló szárny környékén. Utánakérdeztük, mi a helyzet a milliárdos fejlesztéssel.

Írásunk a 3. oldalon

Miniszteri kitüntetést kapott a levéltár vezetője

A Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár vezetője, dr. Lakatos Andor az elmúlt hetekben megkapta a „Magyar Arany Érdemkereszt polgári tagozat” kitüntetést. Az elismerés apropóján beszélgettünk múlttról és jövőről az Érseki Palotában lévő levéltárban.

Írásunk a 9. oldalon

Miért nem jár a gerjeni komp?

A Gerjen-Kalocsa közötti kompjárat nem ébredt fel téli álmából. Hiába várják a túlpartra munkába járni, vagy vásárolni szándékozók, még mindig nem állt munkába az átkelőhajó.

Részletek lapunk 3. oldalán

Dunapatajon minősültek táncsoportjaink

Főszerepben: a megőrzött hagyományok

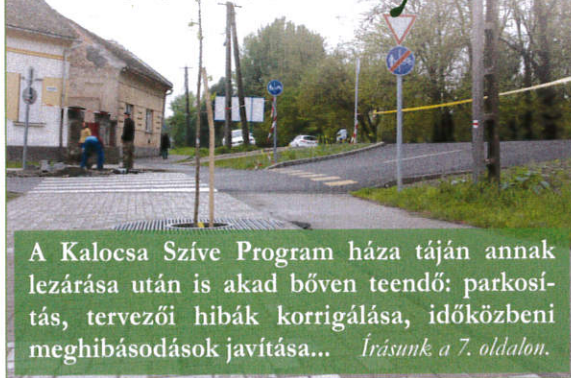

Részletek a 11. oldalon.

Az elmúlt hétvégén Dunapatajon, a Kodály Zoltán Művelődési Ház adott otthont a Hagyományörző Egyesületek Országos Minősítőjének, melyre tizenegy hagyományörző csoport nevezett, s örömmel jelenthetjük, hogy sem a nézőknek, sem az ítéseknek nem okoztak csalódást.

Kalocsai szívóműtét

Zsákutca és medermélyítés

A Kalocsa Szíve Program háza táján annak lezárása után is akad bőven teendő: parkosítás, tervezői hibák korrigálása, időközbeni meghibásodások javítása... *Írásunk a 7. oldalon.*

Miniszteri kitüntetést kapott a levéltár vezetője

A Kalocsai Főegyházmegyei Levéltár vezetője, dr. Lakatos Andor az elmúlt hetekben megkapta a „Magyar Arany Erdemkereszt polgári tagozat” kitüntetést. A minisztériumi szintű elismeréssel méltatták azt a két évtizedes munkát, amelyet a kalocsai intézmény élén, valamint szakfelügyelőként az országos intézményhálózat érdekében végzett. Az elismerés apropóján beszélgettünk múltjáról és jövőjéről az Érseki Palotában lévő levéltárban.

Az elmúlt években több alkalommal adhattunk hírt arról, hogy a kalocsai érseki levéltárban folyó munka kivívta a szakma elismerését, és ezt értékes díjakkal is kifejezték. „Az év kutatóhelye” (2012), „Az év levéltára” (2013) címet 2015-ben „Az év levéltári kiadványa” díj követte.

– Mennyire volt tudatos az irányvonal, a célok megválasztása, amiket maguk elé tűztek? – fordultam a szakemberhez az előbbi, tekintélyes lista áttekintése után.

– Az említett díjak egy hűszéves folyamat gyümölcseinek is tekinthetők. Ezek a gyümölcsök ugyan az utóbbi néhány évben értek be, de a korábbi időszakok is legalább annyira fontosak voltak. Amikor ide kerültem, az első 5-6 év a külvilág számára láthatatlanul, raktári munkával telt. Az ekkor feldolgozott, rendezett iratokról azután ismertető, segédletek jelentek meg a kutatók számára. Hamarosan beköszöntött az internet, ami új lehetőségeket és módszertani kérdéseket vetett fel. Nem volt könnyű felvenni a ritmust, az igények és a technikai környezet is folyamatosan változtak. Mi itt Kalocsán gyorsan léptünk. A honlapunkon már a 2000-es évek elején közzétettük segédleteink szövegét, és hamarosan új igények is körvonalazódtak: családkutatóink szerettek volna az eredeti dokumentumok képeire is hozzáférni az interneten, ami a távolból, akár otthonról történő kutatást jelent. Komoly pénzforrások híján, egy kétszemélyes intézményben először álomnak tűnt az ehhez szükséges internetes kutatói szolgáltatás és a milliós digitális képállomány, de számítva a családkutatásban rejlő társadalmi erőforrásokra, az összefogás erejére, mégis belevágtunk. Ezzel akkor a kutatók mellett döntöttünk, de az elmúlt évek azt bizonyítják, hogy ezt az úttörő vállalkozást a levéltári szakma is „díjazta”. Ma már több mint öt éve működik sikeresen e-kutatói szolgáltatásunk, kutatóforgalmunk a sokszorosára nőtt.

– Kérlek-e, használják-e társadalomkutatási célokra az egyházi levéltárak adatbázisát?

– Internetes adatbázis-

kat szívesen használnak, de személyesen már kevésbé jönnek el, hogy eredeti forrásokat lapozgassanak. Egy adatbázis jóval többet jelent, mint a dokumentumok képi feldolgozása, hiszen itt a források már átírva, szöveges formában is megjelennek. Kalocsa és szállításai lakosságának anyakönyveit mi adatbázisba foglaltuk, de egyéb teendőink mellett ez összességében másfél évtizedes munkafolyamat volt! A végeredmény bármennyire is jól használható, az egész egyházmegye dokumentumainak hasonló feldolgozása néhány emberrel nyilvánvalóan nem valósítható meg. A társadalom kutatásában nálunk jelenleg a „mikrotörténet” a jellemző, az egyén és a család szerepe az öt körülvevő kisebb, helyi közösségekben (iskola, település, egyesület, egyházközség stb.), melyek egyébként régen az életteret alapvetően meghatározták.

– Jobbak egy egyházi levéltár személyi-anyagi feltételei, vagy minék köszönhető, hogy viszonylag rövid idő alatt ekkorát léptek előre?

– Az egyházi levéltárakban jellemzően csak néhány szakember dolgozik, az átlagot tekintve sokáig „másfél” személyesek voltak, manapság inkább 2-3 között van ez a szám. A tömeges fotózást külső munkatársak végezték, közmunkaprogram, „rehabos” pályázat, stb. bevonásával. Körülményeink tehát alapvetően szerények, és sokáig a kiírt pályázati lehetőségek sem voltak összhangban a már említett kutatói igényekkel, szakmai munkák címen általában másfajta tevékenységet támogattak. Digitalizáló tevékenységünk során szerencsés technikai körülmény volt, hogy 2009-től már kb. háromszázezer forintból hozzájuthattunk jó minőségű fényképező eszközökhöz. Ebből a szempontból intézményünk kis méretei is előnyösek, hi-

szen egy-két munkatársat könnyebb ellátni megfelelő technikai eszközökkel.

– A szakfelügyelői munka csak ellenőrzés-

ségnyújtás és a tapasztalatcsere.

– A húsz, kalocsai levéltárban eltöltött év egy teljesen új fejezet

Dr. Lakatos Andor és felesége

ből áll, vagy formálni is lehet a levéltárakban folyó munkát?

– Formálni és tanulni is lehet. A szakfelügyelői tevékenységnek köszönhetően hosszú idő óta rálátásom van az egyházi levéltárak munkájára és lehetőségeire, rengeteg tapasztalatot gyűjtöttem. Többek között az is láthatóvá vált számomra, hogy Kalocsán kivételesek a forrásadottságok az anyakönyvek tekintetében, hiszen Magyarországon csak két olyan egyházmegye volt, ahol a 19. század elejétől gyűjtötték az anyakönyvek másodpéldányait, a szombathelyi és a kalocsai. Ez az oka annak, hogy a Trianon után határon kívül került Bácska területéről is jelentős anyakönyvi állományt őrzünk Kalocsán. Az egyházi levéltárosok egyébként egyesületi keretek között, és különféle konferenciákon is rendszeresen találkoznak, jól ismerik egymást, hiszen alig 70-80 emberről van szó. Mindennapos a segít-

volt a szakma történetében. Van-e még újabb irányváltás, vagy megújulási lehetőség a levéltári munkában?

– Valóban, a nagy lehetőségek időszaka volt ez, a '90-es években megjelent egy új nemzedék az egyházi levéltárakban, s ez a terület a magyar levéltárügy egyik legjobban fejlődő részévé vált. A levéltárakban tárolt anyagok

adottak, a kutatói érdeklődés és a technikai feltételek állandóan változnak. Jelenleg például az I. világháborút követő időszakban keletkezett, úgynevezett „holtta nyilvántatási jegyzőkönyvek” feldolgozását végezzük, digitális közlés céljából. Hatalmas és igen érdekes anyag ez is, kétezer, háborúban eltűnt katonai holtanyilvántatási pere, amelyekben a bizonyítási eljárás több tanú meghallgatását írta elő. A perek képanyaga már most is kutatható, de nyilvánvaló, hogy a dokumentumok képénél használhatóbb és könnyebben kereshető az átírt, szöveges anyag. A kutatóink többsége nem levéltáros, tehát nem a mi szakmai elveink alapján fog a kereséshez, ezt tudomásul kell vennünk. A jövőben segédleteinket, mindazt, amit levéltárainkról tudunk, adatbázisokba kell rendeznünk, ami lehetővé teszi a tematikus kereséseket. Az egyházi levéltárak már meg is kezdték egy közös segédlet-adatbázis feltöltését, hogy állományaikról egy helyen is lehessen tájékozódni. Efelé haladunk, ez teszi lehetővé az eredményes kutatást a jövőben, mert annyira sok adat érhető már el az interneten, hogy az egyébként már szinte áttekinthetetlen.

A Kalocsai Főegyházmegye levéltárában tehát a páratlanul értékes, régi dokumentumgyűjtemény feldolgozása zajlik a hihetetlen gyorsasággal változó világ elvárásai alapján. Versenyfutás ez, de dr. Lakatos Andor és munkatársai az élvezőnyben vannak.

Gratulálunk a kitüntetéshez és további, hasonlóan eredményes munkát kívánunk!

Gábor Erika

JOGOSÍTVÁNYT A PAPP AUTÓSISKOLÁNÁL!

ISKOLÁNK május 2-án és 3-án 16.00 órakor GYORSÍTOTT gépjárművezetői tanfolyamot indít AM-A-B kategóriában.

Ha elsőre sikerül a kresz vizsgája

5000 Ft tandíjkedvezményben részesül!

ingyenes tankönyvhasználat; részletfizetési lehetőség; számítógépes gyakorlás; KRESZ CD vásárlási lehetőség.

ÚJ LEHETŐSÉG!!! Ha nincs ideje tanfolyamra járni, akkor otthon is megtanulhatja a kreszt!!!

Jelentkezni lehet: 06-30/249-10-77; 06-70/380-2667; 06-30/383-5929-es telefonszámokon, személyesen Kalocsa, Szent István király út 31. szám alatt. Autósiskolánkról tájékozódhat a www.pappautosiskola.hu weboldalon.

Minden érdeklődőt szeretettel várunk!

Hatósági nyilvántartási szám: 00724-2009

Papp Autósiskola